

ULOGA INTRAVENSKJE PRIMENE GVOŽĐA U KOREKCIJI SIDEROPENIJSKE ANEMIJE

Teodora S. Crvenkov

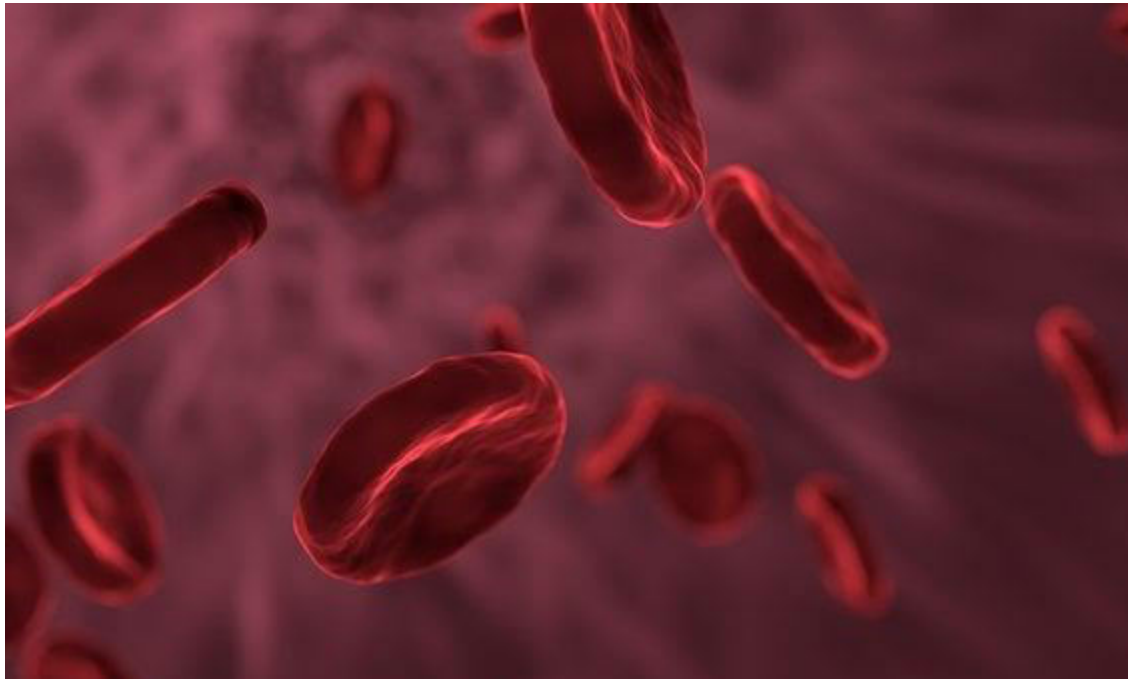
**Klinika za ginekologiju i akušerstvo
Univerzitetski klinički centar Srbije, Beograd, Srbija**

**XIV Nedelja bolničke kliničke farmakologije
Sekcija za kliničku farmakologiju “Dr Srdjan Djani Marković”
Srpsko lekarsko društvo
24-25 decembar 2022**

Uvod

- **Sideropenijska anemija (SA) je najrasprostanjenija vrsta anemije u svetu**

- **Javlja se kod velikog broja žena generativne dobi i male dece, posebno u nerazvijenim zemljama, pa predstavlja značajan javnozdravstveni problem**
- **Ukupna količina gvožđa u organizmu je 4-5 grama, čiji se najveći deo se nalazi u hemoglobinu i mioglobinu, makrofagima i hepatocitima**

- **Depoi gvožđa su jetra, koštana srž i slezina, u kojima se gvožđe deponuje u vidu feritina i hemosiderina**
- **Hrana sadrži gvožđe u obliku hema, dvovalentnog gvožđa i trovalentnog gvožđa**
- **Gvožđe se apsorbuje u duodenumu i proksimalnom jejunumu aktivnim procesom, endocitozom**

Od nastanka deficita do manifestacije anemije organizam prolazi kroz tri faze:

- 1. depleciju gvožđa zbog smanjene ili odsutne zalihe gvožđa u organizmu, dok je serumsko gvožđe normalne vrednosti**
- 2. deficit gvožđa sa sniženim vrednostima gvožđa u serumu**
- 3. sniženje saturacije transferina i manifestnu sideropenijsku anemiju gdje su snižene vrednosti gvožđa, hemoglobina i hematokrita**

Etiološki gledano, više je uzroka koji mogu dovesti do anemije uzrokovane nedostatkom gvožđa međutim, svi uzroci se svode na:

- **nedovoljni unos**
- **neadekvatnu apsorpciju gvožđa**
- **poremećaj metabolizam gvožđa u organizmu**
- **povećane potrebe za gvožđem**
 - **krvarenje**

- **U centru terapije SA osim terapije u okviru osnovnog uzroka anemije, nalazi se primena preparata gvožđa**
- **Gvožđe se u terapiji sideropenijske anemije može primeniti per os, intramuskularno i intravenski**

Cilj.

- **Analizirajući dostupne naučno-istaživačke i pregledne članke ukazati na ulogu intravenske primene gvožđa u korekciji anemije**

Materijal i metode.

- **U ovom preglednom članku koristili smo dostupne podatke istraživača pretraživajući termine: sideropenijska anemija i intravenska primena gvožđa, koristeći se pretraživačem *PubMed***

Diskusija.

- **Razvoj preparata gvožđa za intravensku primenu prešao je dug put, od primene prvih preparata koji su bili toksični i nosili su visok rizik za neželjenu reakciju do današnjih preparata koji su sigurni za primenu i nose mali rizik za anafilaktičku reakciju i neželjene reakcije**

- **Prednosti intravenske primene gvožđe su brza i efikasna nadoknada gvožđa i korekcija anemije, osigurana komplikansa, manja potreba za transfuzijom eritrocita u korekciji anemije, kao i bezbedna primena sa malim rizikom od neželjenih reakcija**

- **Intravenska primena preparata gvožđa zahteva konstantan monitoring pacijenta, adekvatnu opremu i obučeno osoblje kako bi se blagovremeno i adekvatno lečio pacijent u slučaju pojave neželjene reakcije**

Zaključak.

- **Procena rizika i koristi od intravenske primene gvožđa u odnosu na primenu per os mora se sagledati iz ugla personalizovane terapije sideropenijske anemije**